

LETAK

Programa Podrske Prostornom Planiranju Opština (PPPPO)

Br. 01/07 ■ Februar 2007

Vizioniranje vašeg Grada

Vizioniranje je aktivnost koja spaja građane i učesnike u cilju oblikovanja zajedničke vizije budućnosti njihove zajednice (opština, grad, varoš ili selo). Cilj vizioniranja je izvođenje pisanih i vizualizovanih izjava dugoročnih ciljeva zajednice i strateških ciljeva za održivo urbano i prostorno planiranje.

Ovim letkom želimo da promovišemo koncept vizioniranja kao ključnog elementa u lokalnu koji uključuje proces prostornog planiranja, koji se može primeniti na sve opštine na Kosovu.

Koje su karakteristike snažne vizije?

- Ona posmatra srednjoročni i dugoročni period (5 do 20 godina) i motiviše kratkoročne akcije
- Ona je u pogledu životne sredine, socijalno i ekonomski održiva i prostorno integrisana
- Ona je rezultat razgovora između svih uključenih subjekata, tj. zajednica i učesnika
- Ona je vizionarska, ali ipak realistična
- Nju je lako objasniti i lako je razumeju i oni koji nisu profesionalci
- Ona je deo procesa odlučivanja o javnom planiranju
- Ona je podržana čvrstom rešenošću da se sprovede vizija.

Zašto vizioniranje?

- Zbog inspiracije, fokusiranja pažnje i mobilizacije svih stanovnika, zajednice, učesnika, političara i službenika na kreiranju željene budućnosti za (opštinsku) oblast
- Zbog mobilizacije investitora da investiraju u željeni budući razvoj
- Zbog usklađivanja sa Zakonom o prostornom

planiranju na obezbeđivanju vizije kao ključnog elementa Opštinskog razvojnog plana u vašoj opštini

- Zbog postizanja konsenzusa i lokalnog rukovođenja sa Planom opštinskog razvoja i urbanizma

Akteri u vizioniranju

- Učesnici u oblasti
- Građansko društvo, posebno omladina, deca i manjine
- Prostorni planeri (dizajneri i oni koji to nisu)
- Posrednici/mediatori
- Kreatori odluka

Ljudi različitih godina, pola, porekla i kultura često imaju različite perspektive. Obezbeđivanjem da ceo spektar zajednice bude uključen u vizioniranje obezbeđuje snažnu i uključujuću viziju. Akteri/učesnici ne treba da se boje iskusnih 'konsultanata' i 'profesionalaca', već da obezbede da vizioniranje i proces planiranja u zajednici budu 'u rukama' lokalnih ljudi i učesnika.

Vizioniranje u koracima

1. Izbor tema u vezi sa prostorom

- Voda, priroda i životna sredina
- Infrastruktura i mobilnost
- Izgrađena životna sredina
- Seoska životna sredina
- Kulturna životna sredina

2. Izrada portreta prostora

- Korišćenjem SWOT analize (brzi pregled)
- Izradom i opisivanjem postojeće prostorne strukture
- Identifikovanjem ključnih pitanja i ključnih pokretača promena

	Snage	Slabosti
Mogućnosti	Ofanzivno Iди са тобе	Transformiranje Promeni то
Pretnje	Defanzivno Čuvaj то	Opstanak Bори се за то

3. Izrada izjave(a) o viziji u rečima i slikama

Izjava o viziji

- Treba da bude kratka i izražena uglavnom rečima
- Treba da daje jednu ili više perspektiva koje se odnose na nameravani razvoj oblasti
- Istorija oblasti, njeni kvaliteti, imovina i mogućnosti su kameni temeljci snažne vizije
- Treba da izražava osećaj lokalnog/ regionalnog identiteta.

Prostorni koncepti

- Koriste se za vizuelizaciju izjave(a) vizije
- Mogu da budu konceptualni ali moraju da budu specifični, ostvarivi i komunikativni
- Mogu da budu izraženi pomoću metafora.

Prostorni koncept "Ranstada i zelenog srca" (Holandija)

4. Planer akcije i praćenje napretka

- Planer akcije može da se koristi na vizionarskim radionicama za naznačavanje koje su akcije potrebne, ko treba da ih uradi, kada i šta je prioritet
- Praćenje napretka rezimira ishod aktivnosti planiranja u zajednici i planira sledeće korake koji treba da budu preduzeti.

Metodi za izradu vizije za zajednicu

Postoji nekoliko metoda i tehnika koji mogu da se iskoriste za izradu vizije grada, kao što su:

- Informativni sastanci
- Plenarna zasedanja
- Radne grupe
- Dizajnerska zasedanja
- Reviziona zasedanja
- Multimedijске prezentacije.

TVreme potrebno za uspešnu vizionarsku radionicu može da se kreće od pola dana pa do nedelju dana. Vizionarska nedelja ili vikend je složen ali veoma efikasan način stvaranja podsticaja za promenu i uključivanje svih strana u izradu zdrave vizije i akcionog plana za lokaciju, okolinu ili grad. Glavni sastanci radionica, a posebno prezentacija konačnog rezultata/ishoda treba da budu otvoreni za javnost.

Kako mogu da doprinesem vizioniranju mog grada?

- Iniciranjem, organizacijom ili učestvovanjem u vizionarskim radionicama
- Identifikacijom potencijala vašeg grada
- Davanjem kreativnih ideja za definisanje i vizualizaciju izjave(a) o viziji vašeg grada

Šta posle vizije?

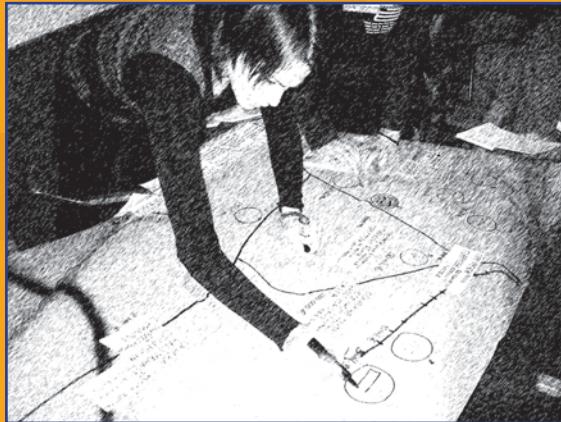
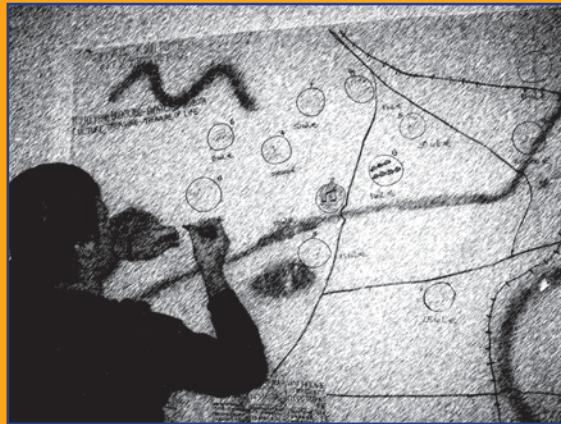
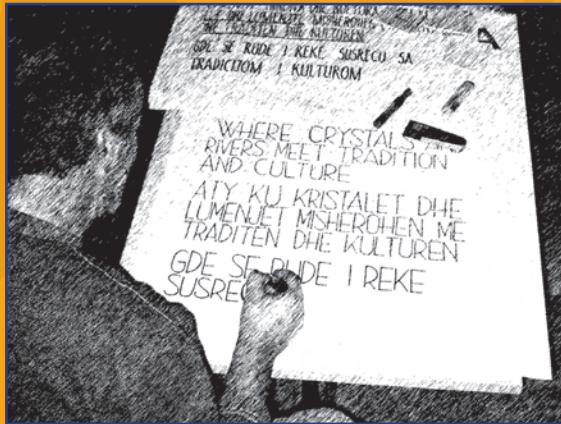
- Pošto je vizija urađena potrebna je uspešna komunikacija i javna debata za dobijanje šire podrške u celoj zajednici. Stoga, široko publikovanje vizije i njeno održavanje u životu, na primer redovnim izveštavanjem javnosti o praćenim dostignućima.

- Vizija grada može detaljno da bude predstavljena u razrađenoj viziji za okolinu ili za određenu lokaciju.
- Vizija grada nije statična već treba da bude revidirana, ili čak zamenjena novom vizijom uvek kada su okolnosti planiranja značajno promenjene.

Izvori i reference

- Priručnik za planiranje u zajednici (The Community Planning Handbook, Nick Wates, Earthscan Publications, 2002 (www.communityplanning.net))
- Alati za podršku urbanističkom odlučivanju uz široko učešće zainteresovanih strana, UN-HABITAT (www.unhabitat.org/govern)
- Radionice za učesnike, Robert Čembers, Earthscan, 2004

Radionica vizije Deluje!

Ucinimo

Zajedno Gradove Boljim

Kosovu su potrebni bolji gradovi da bi se osigao bolji život svih njegovih građana. To se može postići samo ukoliko svi radimo ka ispunjenju tog cilja. "Ucinimo zajedno gradove boljim" je moto Programa podrske prostornom planiranju opština, finansiranog od strane Sida, tokom kojeg će UN-HABITAT pružiti podršku prostornom planiranju opština na Kosovu. Kosovski gradovi se trenutno nalaze u procesu pripreme nacrta opštinskih i urbanistickih planova. Planovi trebaju biti strateski i akciono-orientisani, detaljno pripremljeni u urbanistickim regulatornim planovima i implementirani preko privatnih i javnih investicija. Sest sekundarnih gradova na Kosovu:

Pec, Djakovica, Prizren, Mitrovica, Urosevac i Gniljane – mogu doprineti izbalansiranim razvoju Kosova i smanjiti migraciju stanovništva u glavni grad Pristinu. Integracijom u evropsku urbanističku mrežu, kosovski gradovi i njihovi stanovnici bice povezani sa ostalim evropskim gradovima. To se može postići privlačenjem investicija u održivi urbanistički razvoj i unapredjenje pristupa za sve osobe. Potrebne su privatne investicije da bi se pružile bolje usluge svim građanima: pristojno mesto za stanovanje, bolnice, skole, puteve, javni transport kao i atraktivni javni prostori koji bi pružili odgovor na potrebe drustva.

Impressum

Program pomoći
prostornom planiranju u
opštinama na Kosovu

<< Ucinimo Zajedno
Gradove Boljim >>

Nadležni službenik
Krystyna Galezia
galezia@un.org

Kancelarija:
UN-HABITAT Kosovo
Nazim Gafurri Str, No. 33,
10000 Prishtina, Kosovo

Tel.: +381/38/517835
Fax: +381/38/517836

Informacije &
Komunikacije / PR
Ljumnije Gaši
ljumnije.gashi@unhabitat-kosovo.org

Više informacija o:
MuSPP / UN-HABITAT:
www.unhabitat-kosovo.org

Ovaj letak predstavlja inicijativu UN-HABITAT Kosovo, kao komunikacionog sredstva Programa podrške prostornom planiranju u opštinama (PPPPO). Tekst je napisao Frenk Dhont, koordinator za prostorno planiranje PPPPO, a letak je koordinisala Ljumnije Gaši, službenik za informisanje i komunikaciju/službenik za odnose sa javnošću PPPPO. Ciljna grupa su pre svega učesnici u planiranju u kosovskim opštinama, a posebno u šest 'gradova PPPPO'